

**HOMILIA A LA CELEBRACIÓ DE L'ENVIAMENT
DELS PROFESSORS DE RELIGIÓ
Concepció de Maó 16 d'octubre de 2020**

No podem escoltar aquesta paràbola de Jesús sense sentir-nos interpel·lats per ella i moguts a reproduir en les nostres vides les accions misericordioses d'aquell samarità. Si ho pensam bé, la paràbola de Jesús resulta sorprenent, perquè posa com a exemple de bona conducta a una persona enemistada amb els jueus i menyspreada per ells. No són les autoritats del poble ni els sacerdots els qui s'apiaden del ferit, sinó un samarità, algú que no pertany al poble jueu, un heretge que no reconeix el Temple de Jerusalem. M'imagin com devia sonar la paràbola a les oïdes d'aquells jueus. Segurament devia provocar reaccions molt dures, perquè denunciava la falsedat d'una religió viscuda només ritualment però sense amor, d'una religió basada més en els sacrificis que en la misericòrdia.

La religió que predica Jesús és una religió de l'amor, la compassió i la misericòrdia. Com sabeu la nostra Diòcesi ha assumit aquest any com a objectiu créixer com Església samaritana, perquè pensam que hem de posar més interès a viure les actituds del bon samarità. Aquest comportament val també per a vosaltres com a creients i com a professors de la religió que Jesús va predicar. En el comportament del samarità hi ha tres actituds fonamentals, que es poden resumir en tres paraules: escolta, compassió i acció.

Creixerem com a Església i com a persones samaritanes quan siguem capaços d'escoltar la veu de tantes persones ferides, quan siguem sensibles davant el mal del proïsme i no passem de llarg ni feim un rodeig davant la persona que jeu a la vora de camí. Com a professors heu de ser molt sensibles davant el patiment del proïsme. El Papa Francesc denuncia amb freqüència que la societat del benestar en què vivim ens atordeix i anestèsia, tornant incapaços de compadir-nos davant els clams dels altres ni de plorar davant el seu drama (cf. EG 54). Crec que és important estar atent no només al clam dels que tenim al nostre costat o prop de nosaltres, sinó al de tantes persones que en el món pateixen la marginació o veuen vulnerats els seus drets.

Però, unida a la capacitat d'escolta, ha d'estar la misericòrdia. L'Evangeli diu que el samarità quan va passar al costat de l'home que havia estat apallissat "*el va veure i es va compadir*" (Lc 10. 13). Mentre que els altres van passar de llarg, a aquell home se li va trencar el cor davant el mal del proïsme, les seves entranyes es van commoure. Comentant aquesta paràbola deia Benet XVI que la clau de la caritat resideix a tenir "*un cor que veu*" (Deus Caritas est, 31). Necessitam tenir un cor ple de misericòrdia, capaç de patir amb l'altre i de compartir-ne els seus sentiments.

D'aquí neix la tercera actitud, que es pot resumir en la paraula "*acció*". Descobrir el proïsme i compadir-se'n d'ell ha de conduir a realitzar accions que facin realitat

aquesta misericòrdia. És el que va fer el samarità: embenar les ferides d'aquell home, el va portar a un alberg, el va cuidar personalment i va proveir a la seva assistència. La compassió no pot ser un sentiment ambigu, sinó que s'ha de traduir en compromís per atendre l'altre. L'amor de veritat no queda només en bones intencions sinó que suposa assumir el risc de tenir cura dels altres. L'amor es tradueix en compromisos pràctics i concrets respecte dels que pateixen. Val la pena que pensem quines accions solidàries podem fer amb els alumnes, per manifestar que tenim "*un cor que veu*". Pot ser en relació amb els més propers -i potser les conseqüències econòmiques de la pandèmia ens conviden a fer-ho així- però també hem de pensar en tantes persones al món que pateixen fam, violència o injustícies.

Quan llegim aquesta paràbola comprenem molt bé que no es pot ser professor de la religió de Jesús si no es viu l'amor i la misericòrdia amb els de prop i amb els de lluny. Donar classe de religió no és només ensenyar una sèrie de continguts, sinó una manera de mirar la vida, unes actituds respecte dels altres, una sensibilitat davant la situació dels altres. El professor de religió ha de ser coherent amb allò que ensenya. Això no succeeix en les altres assignatures: es pot ensenyar matemàtiques i no tenir-les en compte en la seva vida privada, es pot ensenyar literatura i fer servir a casa un llenguatge vulgar, però no es pot ensenyar religió si un no es pren seriosament allò que ensenya i s'esforça per viure d'acord amb l'Evangeli que Jesús va proclamar.

Això demana també de vosaltres viure molt units a l'Església, perquè no es pot ser seguidor de Jesús fora de la comunitat que Ell va establir. Jesús sempre va pensar en la seva comunitat, en la seva Església, a la qual va estimar sense límits. Ser deixeble seu és unir-se a altres creients per celebrar i proclamar junts la fe en Ell. De l'Església hem rebut el tresor de la fe; ella és la que ens ha ensenyat qui és Jesús i com podem ser els seus deixebles. Per això és molt important que en la vostra tasca d'ensenyar la religió us sentiu recolzats per l'Església i enviats per ella. Aquest és el sentit de l'acte que avui realitzam. No hi anau als col·legis pel vostre compte sinó que sou enviats per la vostra Església. És l'Església de Menorca la que us encomana la preciosa missió d'ensenyar aquesta religió de Jesús en els col·legis i instituts, ajudant els joves a conèixer el meravellós missatge de l'Evangeli.

Per aprendre a ser Església samaritana haurem de mirar Jesús. Des de molt antic l'Església va fer una lectura cristològica d'aquesta paràbola, descobrint que Jesús és aquest bon samarità que s'ha apiadat d'una humanitat que es troba a la vora de camí, sense rumb i sense esperança. I, com diem en un prefaci de la Missa, "*també avui (Jesús) com a bon samarità, s'acosta a tot home que pateix en el seu cos o en el seu esperit, i cura les seves ferides amb l'oli del consol i el vi de l'esperança*". Sentir la seva mà sobre el nostre cor ferit ens encoratja a ser també nosaltres persones que curin, que estimin i abracin a tot home com a un germà.

HOMILÍA EN LA CELEBRACIÓN DEL ENVÍO DE LOS PROFESORES DE RELIGIÓN

Concepción de Maó, 16 de octubre de 2020

No podemos escuchar esta parábola de Jesús sin sentirnos interpelados por ella y movidos a reproducir en nuestras vidas las acciones misericordiosas de aquel samaritano. Si lo pensamos bien, la parábola de Jesús resulta sorprendente, porque pone como ejemplo de buena conducta a una persona enemistada con los judíos y despreciada por ellos. No son las autoridades del pueblo ni los sacerdotes quienes se apiadan del herido, sino un samaritano, alguien que no pertenece al pueblo judío, un hereje que no reconoce el Templo de Jerusalén. Me imagino cómo debió sonar la parábola a los oídos de aquellos judíos. Seguramente debió provocar reacciones muy duras, porque denunciaba la falsedad de una religión vivida sólo ritualmente pero carente de amor, de una religión basada más en los sacrificios que en la misericordia.

La religión que predica Jesús es una religión del amor, la compasión y la misericordia. Como sabéis nuestra Diócesis ha asumido este año como objetivo crecer como Iglesia samaritana, porque pensamos que debemos poner más empeño en vivir las actitudes del buen samaritano. Este comportamiento vale para vosotros en cuanto creyentes y en cuanto profesores de la religión que Jesús predicó. En el comportamiento del samaritano hay tres actitudes fundamentales, que se pueden resumir en tres palabras: escucha, compasión y acción.

Creceremos como Iglesia y como personas samaritanas cuando seamos capaces de escuchar la voz de tantas personas heridas, cuando seamos sensibles ante el dolor del prójimo y no pasemos de largo ni demos un rodeo ante la persona que yace al borde del camino. Como profesores tenéis que ser muy sensibles ante el sufrimiento del prójimo. El Papa Francisco denuncia con frecuencia que la sociedad del bienestar en que vivimos nos aturde y anestesia, volviéndonos incapaces de compadecer ante los clamores de los demás ni de llorar ante su drama (cf. EG 54). Creo que es importante estar atento no sólo al clamor de los que tenemos a nuestro lado o cerca de nosotros, sino al de tantas personas que en el mundo padecen la marginación o ven vulnerados sus derechos.

Pero, unida a la capacidad de escucha, ha de estar la misericordia. El Evangelio dice que el samaritano cuando pasó junto al hombre que había sido apaleado “lo vio y se conmovió” (Lc 10. 13). Mientras que los otros pasaron de largo, a aquel hombre se le rompió el corazón ante el dolor del prójimo, sus entrañas se conmovieron. Comentando esta parábola decía Benedicto XVI que la clave de la caridad reside en tener “un corazón que ve” (*Deus Caritas est*, 31). Necesitamos tener un corazón lleno de misericordia, capaz de padecer con el otro y de compartir sus sentimientos.

De ahí nace la tercera actitud, que se puede resumir en la palabra “acción”. Descubrir al prójimo y compadecernos de él tiene que conducir a realizar acciones que hagan

patente esta misericordia. Es lo que hizo el samaritano: vendó las heridas de aquel hombre, lo llevó a un albergue, lo cuidó personalmente y proveyó a su asistencia. La compasión no puede ser un sentimiento vago, sino que se ha de traducir en compromiso por atender al otro. El amor de verdad no queda sólo en buenas intenciones sino que supone asumir el riesgo de cuidar de los demás. El amor se traduce en compromisos prácticos y concretos respecto de los que sufren. Vale la pena que pensemos qué acciones solidarias podemos hacer con los alumnos, para manifestar que tenemos “un corazón que ve”. Puede ser en relación con los más cercanos –y quizás las consecuencias económicas de la pandemia nos invitan a hacerlo así- pero también debemos pensar en tantas personas en el mundo que padecen hambre, violencia o injusticias.

Cuando leemos esta parábola comprendemos muy bien que no se puede ser profesor de la religión de Jesús si no se vive el amor y la misericordia con los de cerca y con los de lejos. Dar clase de religión no es sólo enseñar una serie de contenidos, sino un modo de mirar la vida, unas actitudes respecto de los demás, una sensibilidad ante la situación de los otros. El profesor de religión tiene que ser coherente con aquello que enseña. Esto no sucede en las demás asignaturas: se puede enseñar matemáticas y no tenerlas en cuenta en su vida privada, se puede enseñar literatura y usar en casa un lenguaje vulgar, pero no se puede enseñar religión si uno no se toma en serio aquello que enseña y se esfuerza por vivir de acuerdo con el Evangelio que Jesús proclamó.

Esto pide también de vosotros vivir muy unidos a la Iglesia, porque no se puede ser seguidor de Jesús fuera de la comunidad que Él estableció. Jesús siempre pensó en su comunidad, en su Iglesia, a la que amó sin límites. Ser discípulo suyo es unirse a otros creyentes para celebrar y proclamar juntos la fe en Él. De la Iglesia hemos recibido el tesoro de la fe; ella es la que nos ha enseñado quién es Jesús y cómo podemos ser sus discípulos. Por eso es muy importante que en vuestra tarea de enseñar la religión os sintáis apoyados por la Iglesia y enviados por ella. Este es el sentido del acto que hoy realizamos. No vais a los colegios por vuestra cuenta sino que sois enviados por vuestra Iglesia. Es la Iglesia de Menorca la que os encomienda la preciosa misión de enseñar esta religión de Jesús en los colegios e institutos, ayudando a los jóvenes a conocer el maravilloso mensaje del Evangelio.

Para aprender a ser Iglesia samaritana tendremos que mirar a Jesús. Desde muy antiguo la Iglesia hizo una lectura cristológica de esta parábola, descubriendo que Jesús es ese buen samaritano que se ha apiadado de una humanidad que se encuentra al borde del camino, sin rumbo y sin esperanza. Y, como decimos en un prefacio de la Misa, “también hoy (Jesús) como buen samaritano, se acerca a todo hombre que sufre en su cuerpo o en su espíritu, y cura sus heridas con el aceite del consuelo y el vino de la esperanza”. Sentir su mano sobre nuestro corazón desgarrado nos alienta a ser también nosotros personas que sanen, que amen y abracen a todo hombre como a un hermano.